

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Caput I. De Privilegiis & Excessibus Privilegiatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

TITULUS XXXIII.

De Privilegiis & Excessibus Privilegiatorum.

CAPUT I.

De Privilegii Natura, Varietate, Acquisitione, Communicatione.

Quest. 430. Quid sit Privilegium?

R Esp. Privilegium non acceptum (ud quandoque accipi solet) pro rescripto & instrumento, in quo gratia, beneficium, indulgentia Principis continetur, nec pro ipso actu, quo conceditur, etsi is dicatur beneficium, sed pro ipso jure, gratia seu beneficio concessis alicui à Principe, latè quidem sumptum dicitur lex privata, quā certæ personæ particulari, Collegio, Universitati, Monasterio, Religioni, Ecclesiæ, Civitati (quæ personæ fictæ seu mysticæ dicuntur *L. 4. §. 3. ff. de consub. Lauterb. in ff. Lib. 1. tit. 4. de consuetudinib. Princip. §. 28. in fine.*) ex Principis favore & gratia conceditur facultas aliquid agendi vel omittendi aut percipiendi præter vel contra legem seu jus commune; magis verò strictè seu propriè sumptum Privilegium definitur, quòd sit facultas seu jus singulare vel speciale contra vel præter jus commune concessum agendi, &c. ad distinctionem legis, quippe quæ propriè talis respicit bonum commune & obligationem inducit; Privilegium verò bonum & commodum privati nullam obligationem inducens respectu illius, cui datur, cum nemo beneficio sibi concessio uti cogatur, sed ad summum respectu aliorum, quibus vi Privilegii præcipit, ut illud servari faciant, vel prohibetur, ne privilegium impediatur. ob quam rationem veluti secundariò dici posset lex. De cætero dicitur: *Contra vel præter jus commune*; quia quod jure communi competit frustra per privilegium impetratur. Arg. *L. 1. C. de thesau.* & quamvis quandoque aliqua à jure permittitur à Principe de novo concedantur ob majorem nimirum eorum confirmationem & securitatem, non sunt tamen Privilegia propriè dicta, sed potius declarationes juris communis, vel naturalis, tamen si specialem favorem & beneficium contineant. *Pirh. h. t. num. 3. Reiffenst. num. 8.* Unde etiam à Suar. & aliis rationem privilegii habere dicuntur. Differunt autem privilegia contra jus à privilegiis præter jus in eo, quòd privilegia contra jus consistant in exemptione ab iis, quæ jure communi præstanda sunt, v. g. à solvendis decimis, à jurisdictione Ordinarii & similibus, & hæc magis strictè privilegia sunt, quorum quidem materia jure non est prohibita, sed tamen non nisi certis personis jure permittis conceditur, quale privilegium est potestas absolvendi à reservatis, dispensandi &c. & dicitur potius beneficium Principis. *Reiffenst. h. t. num. 7.* differunt quoque in eo, quòd privilegium, quia est contra jus, sit strictæ interpretationis, *c. porro. & c. sanè h. t.* Privilegium præter jus verò, cum sit meræ gratiæ ac beneficium Principis citra ullam juris communis læsionem, latè interpretari debeat, *Reiffenst. num. 9.*

Quest. 431. Qualiter igitur Privilegium differat à dispensatione?

R Esp. Differre ex eo volunt aliqui cum Rebuff. *praxi benef. tr. de concordat. tit. forma mandati. Apost. v. dispensationum*, quòd ad dispensandum causa requiratur, ita ut eà non existente dispensatio sit nulla, quod tamen universaliter verum non esse ait *Pirh. h. t. num. 5.* eò quòd privilegium quoque, saltem quòd est contra jus, sine causa dari non possit, unde asserit privilegium in communi differre à privilegio tanquam genus à specie, non differre autem dispensationem à privilegio accepto specificè pro privilegio contra jus, idque procedere, si concedatur dispensatio per modum legis private ad operandum ordinariè & stabiliter contra jus aliquod commune, cum tale privilegium sit permanens dispensatio; secus, si dispensatio concedatur ad abstinendum pro uno alteròve die à carnibus, cum talis dispensatio non possit dici privilegium, quia per modum legis non stabilitur, nec jus permanens conceditur, sed est quid facti quasi transeuntis, non secus ac præceptum temporaneum non est lex, & consequenter dispensatio in eo non est privilegium, ita ferè *Pirh. l. c. cum Laym. L. 1. tr. 4. c. 23. num. 5.* confirmans idipsum exemplo dispensati v. g. ab impedimento matrimonii, qui dici non potest privilegiatus, quia eo impedimento semel sublato operatur juxta communem.

Quest. 432. Quotuplex sit privilegium?

R Esp. Primò: Privilegium variè dividitur; nam aliud est personale, aliud reale, *c. mandata de præsumpt. L. privilegio. ff. de R. l.* Aliud mixtum. Personale est, quod proximè, immediatè & directè confertur personæ quæ tali in favorem & ratione personæ, eique tanquam subiecto inheret, & absque ulteriore extensione ad hæredes siue sui sint, siue extranei cum ea extinguitur. *L. 14. L. 16. ff. de LL. L. 13. ff. solut. matr. L. 68. & L. 169. ff. de R. l. Lauterb. l. c. §. 28. Pirh. h. t. num. 6.* Conceditur autem non tantum certo individuo personæ, v. g. Titio, Mevio &c. quod privilegium dicitur singulariter personale, sed & certo personarum generi, v. g. Clericis, Doctoribus, Scholaribus, Militibus, Minoribus, Pauperibus, Fæminis, &c. *Lauterb. Pirh. l. cit.* hæc tamen privilegia etsi & hæredes non transeant vel transferantur, per benevolam tamen interpretationem & ob specialem rationem juris, ne inutilia sint iis, quibus concessa, ad personas iis adherentes quandoque extenduntur, juxta *c. licet. h. t. in 6. Lauterb. §. 29.* Sic, ut Idem §. 30. Salvus conductus concessus domino extenditur ad famulos ei ad serviendum necessarios. Sic privilegium fori & immunitatis competens Clericis ad eorum famulos

mulos & colonos extenditur, si sine hac extensione Clerici hoc suo beneficio frui non possunt, praeterim si famuli obligati sint servire perpetuo Clericis, L. 2. §. 1. & fin. c. de Episc. & Clericis, sic privilegio immunitatis, quod habet Princeps in bonis suis, fruitur colonus & emphyteuta, L. 10. C. de exc. muner. Item medici militum fruuntur eorum Privilegiis, L. 33. §. 2. ff. ex quib. caus. maj. &c. licet autem dictarum personarum servi familiares, domestici fruuntur effectu privilegii dominorum &c. hoc tamen illis concessum dici nequit. c. fin. de V. S. in 6. Lauterb. §. 31. & dicta extensio privilegii ad illos per mortem domini, cui principaliter concessum erat, in famulis expirat. Reale privilegium est, quod proximè & directè confertur rei, loco, muneris, dignitati, causæ, & in consequentiam personis, quæ rem, locum, officium, causam habent, unde ad hæredes quosvis & alium quemcunque transit tale privilegium, ad quem res illa v. g. prædium, munus, dignitas, causa, pervenit cit. L. 68. & L. 196. ff. de R. L. Privilegium mixtum dicitur, quod partim personale, partim est reale, quia multum de natura Privilegiorum participat, qualia sunt, quæ conceduntur certo corpori aut collegio personarum (unde & aliquibus privilegia corporalia vocantur) quæque non tantum competunt illis, qui de facto in tali corpore vel collegio vivunt, sed transmittuntur etiam ad eorum Successores. Reiffenst. h. t. n. 14. Pith. num. 6. qui etiam huc refert privilegia, quæ certo personarum generi competunt, eò quòd, licet communiter personalia vocentur secundum dicta paulò supra, non tamen merè respectu personæ, sed etiam ratione rei intervenientis læsionis vel ratione status & dignitatis, officii, muneris aut conditionis ipsi adhærentis competunt, unde etiam ad Successores in officio vel dignitate transeunt, quod proprium est privilegiis realibus, qualia esse dicit Pith. Privilegium SCti Velleiani concessum feminis, ne ex fideiussione obligentur, & SCti Macedoniani concessum filiisfamilias, ne ex mutuo sine consensu patris accepto obligari possint. Huc quoque reduci potest Privilegium Prælationis in dote, vi cuius uxor omnibus Creditoribus mariti, etiam expressam anteriorem hypothecam non æque privilegiatam habentibus præfertur, juxta L. 12. §. 1. 2. qui pot. in pign. & juxta quod in Camera Imperiali judicatum esse, refert Mynsing. centur. 4. obs. 13. num. 4. & seq. De cætero in dubio, an privilegium sit merè personale vel reale, ex materia, causa & tenore illius colligendum, ita ut, si natura, qualitas seu materia privilegii ordinariè personis solum particularibus congruat, dum v. g. facultas agendi conceditur propter singularem personæ industriam, prudentiam, item, si in personam dirigitur verba, etiam si fiat mentio officii, quod gerit, dicendo v. g. concedimus Titio Præposito Ecclesiæ Trevirensis. Item, si causa impulsiva concessionis sint merita personæ vel majorum illius, censenda sint personalia; si verò intuitu rei sine expresso nomine personæ & transitura in successores in re, seu officio, censenda sint realia. Et si his omnibus consideratis adhuc perseveret dubium, considerandum, num sit merè favorabile, hoc est, neque derogans juri communi, neque alteri præjudicans, præsumitur reale, utpote quod tanquam merum beneficium, quod perseverare oportet, juxta L. fin. ff. de constit. Princip. an verò odiosum seu exorbitans à jure, vel alteri præjudiciosum, & hinc non transitorium ad alios, & hoc regulariter habendum pro personali, Arg. c. 28. de regl. juris. in 6.

Ac ita ferè docent Suar. L. 8. de ll. c. 3. num. 18. Castrop. tr. 3. d. 4. p. 2. §. 1. num. 6. Haunold. tr. præm. n. 160. Donat. Tom. 1. prax. regular. tr. 4. g. 3. num. 2. Gail. L. 2. obs. 2. num. 13. & 14. Franzk. in ff. de const. Princ. num. 39. & seq. Lauterb. ibid. §. 36. Pith. h. t. num. 7. Reiffenst. n. 16. Wiestn. num. 18.

2. Resp. Secundò: Privilegium aliud est merè gratuitum, quod ex mera concedentis gratia absque intuitu & compensatione meritorum proficitur, habet tacitè hanc conditionem, ut tam diu duret, quamdiu Principi ejusve Successori placuerit. Aliud remuneratorium, quod datur in remunerationem meritorum, v. g. laborum, molestiarum, fidelitatis, expensarum in bello, conversione infidelium præditorum seu exantlatorum, qualia privilegia etsi in dubio, quin & ex natura sua, cum exigant & supponant merita, quæ in Successoribus & Hæredibus deficiunt, censeantur personalia, quatenus regulariter non egrediuntur personam bene meriti, Arg. L. 1. ff. de const. Princip. & juxta paulò antè dicta. Pet. Barb. in L. 14. ff. solut. mat. num. 14. possunt tamen quandoque esse realia, quatenus aliquando ob merita unius possunt & solent toti familiæ, religioni, provincie, ac ita perseverare, personæ bene meriti defunctæ & personam illius adæquatam non egrediuntur. Wiestn. h. t. n. 20.

3. Resp. Tertio: Privilegium aliud per se est perpetuum, quod vel rei de se perpetuè adhæret, vel conceditur sine limitatione temporis, non quòd amitti non possit, sed quia per se durat, donec revocetur, vel alia de causa amittatur. Aliud est temporale, quod datum est pro determinato tempore, v. g. ad decennium, vel ad dies vitæ privilegiati, quo etiam spectat privilegium datum sub conditione, quæ lapsu temporis finitur; Item datur à Principe, donec decesserit, vel sub clausula: Usque ad placitum meum, quod beneplacitum, & consequenter privilegium morte concedentis expirat. c. si gratiose. de rescript. in 6. Secus si privilegium conceditur ad Sedis Apostolicæ beneplacitum, quia hæc Sedes non moritur, ideoque tunc privilegium perpetuò durat, usque dum à Successore Papæ concedentis revocetur, cit. c. si gratiose, ita Pith. n. 71. Reiffenst. num. 18.

4. Resp. Quarto: Privilegium aliud est purum, quod nullà conventionem & reciprocam obligationem intervenientem conceditur, & conventionale, quod aliquâ pactione interveniente conceditur, ratione cujus quodammodo emi, & per contractum onerolum comparari censeatur, quæ divisio etsi displicet Baldo in l. fin. c. unde liberi. n. 33. eò quòd privilegium sit gratia, passim tamen ab aliis admittitur; cum de essentia privilegii non sit esse merè gratiofum, sed concedi quid contra vel præter jus commune, sive illud sit merè liberalitatis, sive remunerationis, sive debiti compensandi causa id fiat, & ita cum Castrop. l. c. §. 3. num. 2. Suar. l. c. c. 4. num. 2. tenent Wiestn. h. t. num. 21. Reiffenst. num. 19.

5. Resp. Quintò: Privilegium aliud est commune seu communitatis, quod primò ac per se respicit bonum ac favorem communitatis, etsi etiam in ejus membra redundet, quæ huic favori publico renunciare nequeunt, tale est privilegium fori, canonis, competentie toti Statui & Ordini Ecclesiastico concessum. Aliud privatum seu singulare, quod primò ac per se respicit bonum & favorem personarum particularium, etsi mediata redundet

in bonum communis, cuius interest imbecillos & iniuriis obnoxios defendi, cui favori quilibet privatus renunciare potest, nisi forte hic & nunc renuntiatio cederet in præjudicium tertii, sine cuius proinde consensu ea fieri non potest, tale privilegium est beneficium restitutionis in integrum concessum minoribus. Abb. in c. si diligenti. de foro compet. Suar. l. c. c. 6. n. 1. Haunold. l. c. n. 168. Wiestn. n. 22. &c.

6. Resp. Sexto: privilegium aliud est clausum in corpore juris, quod certis rebus aut certo personarum generi, vel etiam uni in particulari personæ vel loco, etsi alias contra vel præter tenorem juris communis concessum, ejus tamen corpori insertum reperitur. Aliud extra corpus juris, quod per speciale rescriptum, aut literas Principis alicui personæ vel loco concessum, citra quod ejus de eo jure fiat mentio.

Quæst. 433. Utrum Scriptura ad substantiam seu valorem privilegii sit necessaria?

Resp. Regulariter non requiritur. Arg. c. institutionis. 25. q. 2. & ibi Gl. v. presentia. & Clem. 2. §. nos enim. de sepult. ubi: universa privilegia, gratias, indulgentias verbo seu scripto concessa &c. juncta Gl. v. verbo. Sylv. v. privilegium. num. 14. Azor. p. 1. l. 5. c. 23. q. 11. Suar. L. 8. de il. c. 2. num. 2. Mol. de 7. & 7. tr. 2. d. 599. num. 1. Laym. L. 1. tr. 4. c. 23. num. 15. Pich. h. t. num. 4. nullum siquidem jus positivum, nec etiam jus naturæ illam scripturam requirit ad valorem vel effectum privilegii, sed sufficit potestas & voluntas concedentis declarata, sive verbo sive scripto; quamvis interdum requiratur scriptura ad probationem & firmitatem privilegii. Arg. c. porrò h. t. Unde & gratia anteliterarum expeditionem in ordine ad probationem dicitur imperfecta. Castrop. tr. 3. d. 4. p. 3. §. 1. n. 2. quin & in quibusdam privilegiis requiritur ad eorum valorem, hinc dixi: regulariter non requiri; sic enim non tantum collationes, confirmationes, uniones beneficiorum factæ à Sede Apostolica (quæ rationem privilegii propriè talis non habent; idem est de designatione Judicum à Papa delegatorum, qui sine literarum expeditione iudicium inchoare non possunt. Mol. l. c. num. 2. Sanch. L. 8. de mat. d. 29. num. 10) sunt irritæ, apprehensæ eorum possessione ante expeditas desuper literas, ita ut beneficiatus tanquam intrusus & violentus possessor fructus non faciat suos, & priveretur ipsis beneficiis obrentis. Extrav. injuncta. inter com. de election. Azor. p. 1. l. 5. mor. l. 5. c. 2. q. 5. Haunold. tr. proem. num. 178. verum etiam privilegio indulta facultas non residendi in beneficiis curatis non valet, nisi in scripto data ab ordinario ex decreto Trid. sess. 23. de reform. item facultas ingrediendi clausuram monialium, quæ rationem privilegii habet, absque licentia obtenta in scriptis; Trid. sess. 25. c. 5. de regular.

Quæst. 434. An ad substantiam & valorem privilegii requiratur causa illud concedendi?

Resp. Tamen ad concessionem illius licitæ requiratur causa, ut habet communis & indubitata, cum facta contra jus absque causa adversetur justitiæ distributivæ, imò & legali exigentibus, ne quis à communi obligatione eximatur sine causa, sapiatque talis exemptio prodigalitatem & ac-

ceptionem personarum, ut cum Suar. l. c. c. 21. num. 2. & Castrop. l. c. p. 5. num. 1. Wiestn. h. t. num. 11. etsi autem hinc præsumatur causam adfuisse, hæc tamen deficiente validè esse factam, cum item communi tenent iidem Suar. l. c. num. 3. Castrop. num. 2. ex ea ratione, quod, cum lex eo ipso, quod dependeat à voluntate legislatoris, etiam nullâ causâ exigente tolli potest respectu omnium, ideoque non sit ratio respectu personæ vel loci particularis, & ea eximi possit speciali favore & privilegio. Neque contrarium deduci potest ex concessione indulgentiarum, quæ etiam validè à Papa concedi nequeunt sine causa, ut habet ferè communis Theologorum cum D. Tho. in suppl. q. 25. a. 2. nam illas etiam Papa concedit, non tanquam dominus, sed tanquam dispensator thesauri meritorum Christi, qui non censetur consentire in dispensationem, nisi factam salubriter, id est, ex rationabilibus causis, secundum Extrav. unigenitus. 2. inter com. de penis & remiss. Castrop. l. c. p. 5. num. 2. Gobat. tr. de indulgent. n. 86. Wiestn. n. 12.

Quæst. 435. An & quæ requiratur promulgatio & notitia publica concessi privilegii?

Resp. Respectu aliorum, ne hi in privilegii usu impunè privilegiatum impediatur, certum & indubitatum videtur, requiri promulgationem aliquam & notitiam publicam, quia respectu illorum rationem legis obtinet, quæ, ut obliget, manifesta esse debet, idque præsertim, si privilegio juri tertii derogetur, v. g. dum persona vel monasterium eximitur à jurisdictione Ordinarii, in quo casu notitiam illius publicam, quæ sine promulgatione illius non habetur, etiam ad valorem necessariò requiri, eo quod Papa præsumatur non velle aliquem non monitum & omnino inscium privare jure suo per aliquem istius juris ignarum, non sine turbatione tranquillitatis Reipublicæ Christianæ asserit Wiestn. num. 13. citatis pro hoc Suar. l. c. c. 24. num. 6. & Castrop. l. c. p. 3. §. 2. num. 8. Respectu verò privati res se sic habet, ita ut, si is sit communis, sufficit illi innotuisse privilegium impetratum à Superiore illius acceptatum, v. g. potestas absolvendi à reservatis, censuris, dispensandi in votis, juramentis &c. ita ut gaudeant singula talis communis membra talibus privilegiis, etsi nihil sciant de iis collatis; si autem privilegiatus sit persona aliqua particularis, illi quidem ignoranti concedi potest privilegium à Principe motu proprio seu citra petitionem privilegiati, de facto tamen regulariter vim & effectum habere non censetur, nisi cum ei innotuit & acceptatum fecit. Quod autem ante impetrationis notitiam utendo privilegio, qui illud petiit, peccet, non obstat valori privilegii, ut patet in eo, quid dispensationem ad matrimonium cum consanguinea petiit; qui etsi peccet contrahendo illud ante notitiam impetrationis, validè tamen contrahit, si revera dispensatio fuerit impetrata, ut Wiestn. num. 15. citatis Sanch. L. 3. de mat. d. 36. num. 8. & Haunold. cit. tr. proem. num. 179. De cætero dixi: regulariter non habere effectum ante notitiam concessionis privilegii; nam excipitur casus, dum Princeps per se & motu proprio concedens privilegium vult illud statim à die concessionis habere suum effectum, quod non excedit potestatem Principis, modò tamen postquam innotuit privilegiato,

privilegiato, acceptetur ad exemplum legati, quod relictum in testamento secutū ex post facto notitiā & acceptatione illius cedit & debetur legatario à die mortis testatoris, juxta *L. si tibi homo. ff. de legat.* item exemplo collationis beneficii factā ignoranti, quæ etsi non tribuat jus in re ante notitiā & acceptationem, bene tamen jus ad rem, secundum plures A. A. ita ut sine dissensu seu repudiatione illius, cui collatum, non possit conferri alteri, juxta *c. si tibi absentis. de prebendis in 6.* & tum denique jus in re, ubi collatio innotuit collatio, isque eam acceptavit, & sic in genere in re scriptis gratiæ non attenditur tempus præsentis, sed tempus datæ, ita ut statim ac datæ habeant suum effectum, juxta *c. eam te. de rescriptis.* & talia sunt privilegia propriè talia, quæ tantum à privilegio auferunt onus aliquod, v. g. solvendi pœnam, decimas &c. his enim mox, ut expedita fuerunt, liberatur ab onere privilegiatus. Item privilegia ad supplicationem ipsius privilegiati, aut interveniente ejus Procuratore impetrata, cum eo ipso, quo privilegiatus aut ejus Procurator supplicat, jam adit ejusdem etiam ignorantis concessionem acceptatio, ex altera parte adit voluntas concedentis, adcoque privilegium jam sit perfectum.

Quæst. 436. An acquiri possit privilegium per legitimè præscriptam consuetudinem?

R Esp. Affirmativè, juxta *c. novit. de judiciis.* juxta Gl. ubi consuetudo & privilegium æquiparantur; & *c. super quidam. de V. S.* ubi: quod jus exigendi pædagia & tributa acquiri possit per consuetudinem; & *c. de quarta. & c. cum olim. de præscriptis.* ubi idem dicitur de exemptione à talibus, quod etiam consuetudine acquiratur. Item Arg. *c. duo simul. de offic. Ordinarii.* & *c. cum contingat. de foro compet.* ubi: quod consuetudine acquiratur jurisdictio. Non tamen omnia, quæ acquiri possunt privilegio, acquiri possunt consuetudine. Fagn. in *cit. c. cum contingat. n. 8. & 11.* Sunt enim nonnulla, quæ Privilegio Apostolico acquiri possunt, non tamen consuetudine seu præscriptione, idque præcipuè, ubi consuetudo est jure reprobata, Arg. *cum instantia. de censib.* ubi: quod Privilegio Apostolico possit quis eximi à Procurationibus, non autem præscriptione & consuetudine.

Quæst. 437. An & qualiter privilegium acquiri possit communicatione?

R Esp. Primò communicatione, (quæ consistit in participatione & concessione quadam, quæ Superior privilegium prius concessum uni tantum personæ vel communitati reddit commune, seu concedit quoque alteri, seu extendit ad alium) utique acquiritur ab eo, cui conceditur, non secus ac concessione Principis factā alicui primò: Fitque vel absolutè, plenè ac perfectè, dum personæ vel communitati communicatur de se, ac sine respectu ad alios, quibus jam concessum, ita, ut illa per se & independentè ab aliis eo frui possit, non secus, ac si specialiter & primò illi concessum fuisset, qualem plenissimam communicationem privilegiorum hodie inter se habent omnes Ordines Religiosi mendicantes, teste Reiffenst. *b. t. num. 55.* juxta quod patet ex Constitutionibus variorum Pontificum, ac præsertim Julii II. Leonis X. Pii V. & Clem. VIII. quæ posterior incipit: *Ratio pastoralis;* estque dicti Pontificis 51. in Bullar. Tom. 3. & refertur ad folum à Reiffenst. *n. 57.* Atque

ita in specie asserit Reiffenst. *n. 63.* Ordines mendicantes communicare cum privilegiis Societatis Jesu, etiam non obstante, quod aliqua privilegia Societati concessa sub clausula, ne communicentur aliis Ordinibus mendicantibus, quale est illud de Ordinibus suscipiendis à Gregorio XIII. concessum in Bulla: *Utile & pium. 77. in Bullar.* cujus tenorem vide apud Reiffenst. *l. c.* qui pro hoc suo asserto citat Dian. *p. 3. tr. 2. resol. 81.* Rodriq. Tom. 1. *qq. q. 55. a. 7.* Mirand. man. *Prelat. Tom. 2. q. 46. a. 5. concl. 2.* Herink d. 4. de LL. *q. 6. n. 75.* Donat. *p. 1. Tom. 1. tr. 7. q. 8.* additque rationem, quod subsequentes Pontifices de novo sine dictis limitationibus plenissimam fecerint communicationem, & confirmationem privilegiorum mendicantibus, quem vide de hoc ulterius. *n. 65.* vide de hoc me *Lib. 1. g. 583.* Vel sit imperfectè & relativè, dum nimirum sit aliquibus non propter se, sed ob connexionem, quam habent cum aliis per se, seu perfectè jam privilegiatis, v. g. certarum Religionum Advocatis & Medicis; ita Donat. *p. 1. Tom. 1. tr. 7. q. 1.* cum communi. Non tamen privilegium concessum uni Religioso communicatur aliis Religiosis etiam ejusdem Ordinis, quia tale privilegium est personale, quod juxta *Reg. 7. juris in 6.* sequitur personam, & cum eadem extinguitur; & plerumque in aliis cessat ratio concessionis, v. g. prærogativa meritorum & habilitatis, & quod uni prodest, sæpe alteri nocet. De cætero, si privilegium primò communicatum restringatur, aut usu contrario aboleatur, restringitur aut aboletur idem privilegium existens apud alios. Secundò, si per communicationem ex ea ratione, quod hoc privilegium communicatum à primò collato quidem dependeat in produci, non tamen in conservari; cum privilegia statim, ut concessa uni, sint propria Religioni alteri habenti communionem cum priore, possuntque quoque Religiosi communicantes in privilegiis uti in judicio privilegio communicato contra alios Religiosos, quibus illud primitus concessum, modò Religiosi communicantes sint rei, vel agant de damno vitando, cum facta semel privilegiorum communicatione, qualibet Religio æqualiter & independentè ab aliis participet illa privilegia. Reiffenst. *n. 70.* His non obstante communi Jurisconsultorum dicto: *Privilegiatus contra privilegiatum non utitur privilegio;* nam id procedit, quando utriusque par est causa, secus, si utriusque causa diversa est, & unus certat de lucro captando, alter de damno vitando, in quo casu indemnitate cupiens prævalere debet, alteri quærenti alienum lucrum. Reiffenst. *num. 71.* qui *n. 72.* aliam ab aliis allatam dicti axiomatis dilutionem refert.

E contra Religiosi communicantes in privilegiis, non communicant in pœnis & prohibitionibus alterius Ordinis; juxta *Reg. juris in 6.* odia restringi, & favores convenit ampliari, & communem DD.

Quæst. 438. A quibus conferri possunt privilegia?

R Esp. Privilegium propriè & in rigore dictum, quod est contra commune, omnes & soli concedere possunt, qui leges generales condere valent, tum quia juxta dicta suprâ est lex quadam privata, unde potestatem condendi leges in concedente supponit, tum quia ab obligatione legis, seu juris communis, quis per privilegium eximitur, quod nemo potest, nisi qui legem condere, & conditam potest

potest abrogare, per Sylv. *v. privilegium*, q. 2. Suar. de LL. L. 8. c. 8. n. 2. Pirh. h. t. n. 9. Lauterb. ad ff. de Const. Princip. §. 39. cum Gl. communiter recepta in can. quod autem. 25. q. 2. & communi AA. Idem est de privilegio minus strictè accepto, pro gratia & beneficio præter seu ultra jus, quia & illud solus concedere potest, qui est supra jus, & qui in eo limites ponere, & præter illud operari potest; unde potestates publicæ tam sæculares, quàm ecclesiasticæ tantum in rebus iis privilegia concedere possunt, de quibus disponere, & legem ferre queunt. Pirh. l. c. cum itidem communi. Sic Papa extra suam ditionem temporalem per se ac directè tantum in spiritualibus, & quæ illis annexa, ut sunt decimæ, contractus matrimoniales &c. Prælati verò inferiores Papæ concedere possunt privilegia eximentia à legibus à se aut suo antecessore conditis, uti & in rebus ad se pertinentibus, quæ sunt præter & contra jus commune Pontificium, privilegia concedere possunt; in iure enim canonico communi dispensare nequeunt, nisi quatenus id eis de iure vel consuetudine concessum est, non est autem id eis concessum; ita cum Suar. cit. c. 8. n. 7. 9. 10. Pirh. l. c. similiter Imperator, alique Principes supremi sæculares in temporalibus tantum privilegia dare possunt, inferiores verò Principes sæculares superiorem in temporalibus recognoscentes, privilegia propriè talia concedere non possunt, nisi quatenus id iis specialiter à superiore Principe concessum. Suar. n. 11. Pirh. l. c. qualis concessio tacita colligitur quoque ex eo, quod præsumitur ex diuturnis moribus, dum nimirum inferior diu iure singulari aliàs sibi non competente usus fuerit, Imperatore vel Principe id sciente, & non contradicente. Lauterb. §. 41. Et hæc in genere, quod verò attinet modernum statum Imperii Romani, etsi Imperator inconsultis & ignorantibus Imperii statibus extra comitia concedere possit privilegia, & nonnullas personas & causas universalium legum vinculo solvere & eximere, ut Carpz. de L. Reg. c. 8. n. 8. Paurmeister de iur. Imp. Rom. L. 1. c. 4. n. 6. quos citat & sequitur Lauterb. ad ff. de Constitut. Princip. §. 40. juxta quod quotidianà constat experientià, modò tamen talia privilegia non tendant in magnum Imperii detrimentum, aut non pertineant ad Jura Statibus cum Imperatore communia, maximè in comitiis peragenda, in quibus necessarium esse consensum Statuum, docet Carpz. cit. rr. c. 13. §. 8. n. 15. ipsùmque à pluribus observatum esse, refert Lauterb. l. c. Quin &, quod Principes & Status Imperii ad exemplum Imperatoris habeant jus & potestatem privilegia & immunitates concedendi in suis districtibus vi superioritatis territorialis, carere omni dubio, asserit idem citatis pro hoc Mevio ad Jus Lubec. q. 1. prelim. num. 39. Myler. de Princip. & Statib. Imp. Rom. p. 2. c. 46. n. 1. &c.

Quæst. 439. Quid & quoduplex sit confirmatio & innovatio privilegii?

Resp. Nihil est aliud, quàm privilegii jam antè legitimè habiti corroboratio, quæ sit duplici-

ter, nimirum vel in forma communi, seu ordinaria, vel in forma speciali, seu ex certa scientia. Prior est, quæ jus seu privilegium, prout hic & nunc reperitur, relinquitur in suo statu ab illo, qui conficius illius tollere vel mutare possit, siue validum sit, siue invalidum, cum jus nullum novum tribuat, neque, si prius invalidum, revalidet. Confirmatio in forma speciali est, dum superior, qui primò illud concedere poterat, perspectà rei naturæ, & consideratis considerandis circumstantiis positivè in suo robore permanere jubet, vel, si per non-usum, vel usum contrarium amissum, aut à jure communi, vel ab homine, & per constitutionem in corpore juris communis non clausam revocatum, revalidat; æquivalens siquidem talis confirmatio novæ concessioni, & supplet omnes defectus, qui suppleri possunt, ac solent, estque in re & effectu nova concessio. Porro circa confirmationes privilegiorum illud notandum, quod, si in una Bulla confirmatoria minus quàm in alia, quæ confirmatur, ponatur, & aliqua privilegia aut favores in una Bulla non confirmantur, per hoc omiſsa non censentur revocata, sed relinquuntur in suo vigore, quem hic & nunc habent, & consequenter plenè valeant, si posteriore aliqua Constitutione revocata non sint, aut Decretis Trid. non adversentur. Reiffenst. h. t. n. 59.

Quæst. 440. Num aliis quàm subditis privilegia concedi possint?

Resp. Non solum verè & absolute subditis suis Princeps concedere potest privilegia, sed etiam exteris & non-subditis, si privilegia sint facultatis concessivæ, & merè gratiæ, solumque præter legem, & in materia subiecta jurisdictioni Principis, non verò, si sint facultatis dispensativæ, & contra jus; ita Suar. de LL. L. 8. c. 9. à num. 2. Castrop. rr. 3. d. 4. p. 4. num. 2. Pirh. b. t. num. 10. Ego L. 1. q. 110. num. 2. Ratio prioris est, quod collatio talis privilegii præter jus non supponat in concedente jurisdictionem, sed est actus merè liberalitatis, nec privilegium ipsum continet vim coactivam privilegiati, nec vim illius directivam, quia non obligat illum ad culpam aut pœnam, cum is rem sibi indultam pro libitu potest omittere, adeoque nullam subjectionem infert privilegiati respectu concedentis privilegii, nec hujus superioritatem respectu ejusdem. Sic Princeps in suo territorio tribuere potest potestatem conscribendi militem externo, venandi, exportandi arma, importandi merces alias suis subditis prohibitas, & immunitatem à solvendis vectigalibus; cum hæc omnia subſtent ejus jurisdictioni, unde horum omnium privilegiorum capax est non-subditus illius, non secus ac cujusvis donationis sibi factæ ab eo; Ratio prioris est, quod privilegium contra jus sit privilegium facultatis dispensativæ, quàm erga non subditum, utpote non obligatum ejus legibus, exercere nequit.